Pyhittäjä Serafim Sarovilainen

2.1.

Pyhittäjä Serafim Sarovilainen on yksi kirkkomme rakastetuimmista pyhistä. Pyhittäjä Serafim eli 1700-1800-lukujen taitteessa Venäjällä. Hän oli pappismunkki, askeetti, erakko, hesykasti ja laajasti tunnettu ja kunnioitettu hengellinen ohjaajavanhus, **starets**.

Pyhittäjä Serafimia muistellaan kahdesti vuodessa: 2.1. ja 19.7.

Pyhittäjä Serafim Sarovilainen - Suomen ortodoksinen kirkko

Serafim Sarovilainen – Ortodoksi.net

> ***Hanki sielun rauha, niin tuhannet ympärilläsi pelastuvat***. Pyhittäjä Serafim Sarovilainen

Kuva: Pixabay/ uksupafly

Pyhittäjä Serafim Sarovilainen tunnettiin mm. siitä, että hänellä oli karhu ystävänä. Monet pyhät ihmiset pitivät viilieläimiä ystävinään. Eläinten ja ihmisten välillä vallitseva pelko ja epäluottamus on yksi traagisista lankeemuksen seurauksista. Pyhät todistavat usein siitä, millainen ihmisen ja eläinten suhde voisi olla kirkastuneessa todellisuudessa.

Lasten kanssa pyhittäjä Serafimin muistoa voi juhlia viettämällä teehetken lemmikkipehmojen kanssa. Samalla voi kertoa pyhän Serafimin lempeydestä ja eläinrakkaudesta.

Meidän on myös muistettava, että ihmiset ovat osa luomakunnan herkkää ja hienovaraista verkostoa, eikä heidän hyvinvointinsa ole erotettavissa koko luonnollisen maailman hyvinvoinnista. Pyhä Maksimos Tunnustaja ajatteli, että Kristuksessa ihmisen kaikki omasta luonnostaan vieraantuneisuuden puolet korjattiin, mukaan lukien ihmisen vieraantuminen fyysisestä kosmoksesta, ja että Kristus tuli maailmaan osittain sen vuoksi, että hän palauttaisi aineellisen luomakunnan sen alkuperäiseen luontoonsa Jumalan maanpäällisenä paratiisina.

Sovituksemme Jumalan kanssa saa näin väistämättä ilmauksensa myös sovituksena luonnon kanssa, esimerkiksi eläinten kanssa. Ei ole sattumaa, että ensimmäisessä Mooseksen kirjan luomiskertomuksessa kuvataan eläinten ja ihmisen luomista tapahtuneeksi samana päivänä (1. Moos. 1:24-31). Eikä tule myöskään unohtaa, että kertomuksessa vedenpaisumuksesta Nooan Jumalan kanssa tekemä liitto käsittää myös arkissa olevat eläimet ja kaikki niiden jälkeläiset siitä eteenpäin (1. Moos. 9:9-11). Ihmiskunnan ainutlaatuinen ja loistelias asema maailmassa, Jumalan kuva ja kaltaisuus jokaisessa persoonassa, muodostaa myös ainutlaatuisen vastuun ja palvelutehtävän, pappeuden, jonka tulee palvella kiihkeästi Jumalan kunniaa odottavaa luomakuntaa.

Ihmiskunta jakaa maan kaikkien elollisten kansa, mutta vain ihmisellä on kyky ja valta sitä suojella (tai valitettavasti myös tuhota). Maailmaa asuttavat eläimet ovat todistus Jumalan luovan rakkauden aarteista, niiden monimuotoisuudesta ja rikkaudesta, ja Jumalan rakkaus sulkee sisäänsä kaikki maan eläimet, sillä yksikään varpunen ei putoa ilman Jumalan sallimusta (Matt. 10:29). Lisäksi eläimet muistuttavat viattomuudellaan siitä paratiisista, jonka ihmisen synti on hävittänyt, ja kyvyllään viattomasti kärsiä ne muistuttavat siitä kosmisesta katastrofista, jonka ihmisen vieraantuminen Jumalastaan toi maailmaan.

On myös pidettävä mielessä, että kaikki tulevaa aikaa koskevat raamatulliset lupaukset eivät koske vain ihmiskunnan hengellistä kohtaloa, vaan koko lunastetun luomakunnan tulevaisuutta, jossa kasvi- ja eläinkunta ovat runsaina läsnä ja uudistettuina kosmisen harmonian tilassa.

Maailman elämän edestä, § 77

Luonnollinen, syklinen elämänrytmi ja ajan pyhittäminen

Kirkkovuosi ja luomakunta hengittävät samaan rytmiin. Tämän huomaa, kun elää tietoisesti kirkon tarjoaman sapluunan mukaisesti. Tämä hidas, syklinen ja kausiluontoinen rytmi on ihmisenkin luonnollinen rytmi, vaikka siihen virittäytyminen voikin olla tämän päivän olosuhteissa haastavaa. Kuluvan hetken pyhittäminen, Jumalan lahjojen runsauden tietoinen huomaaminen, kiitollisuus ja jokapäiväisiin velvollisuuksiimme suhtautuminen uhrina havahduttaa meidät näkemään luomakunnankin elävän Jumalan ikonina ja mysteerinä, joka kutsuu meitä kohtaamaan Luojansa.

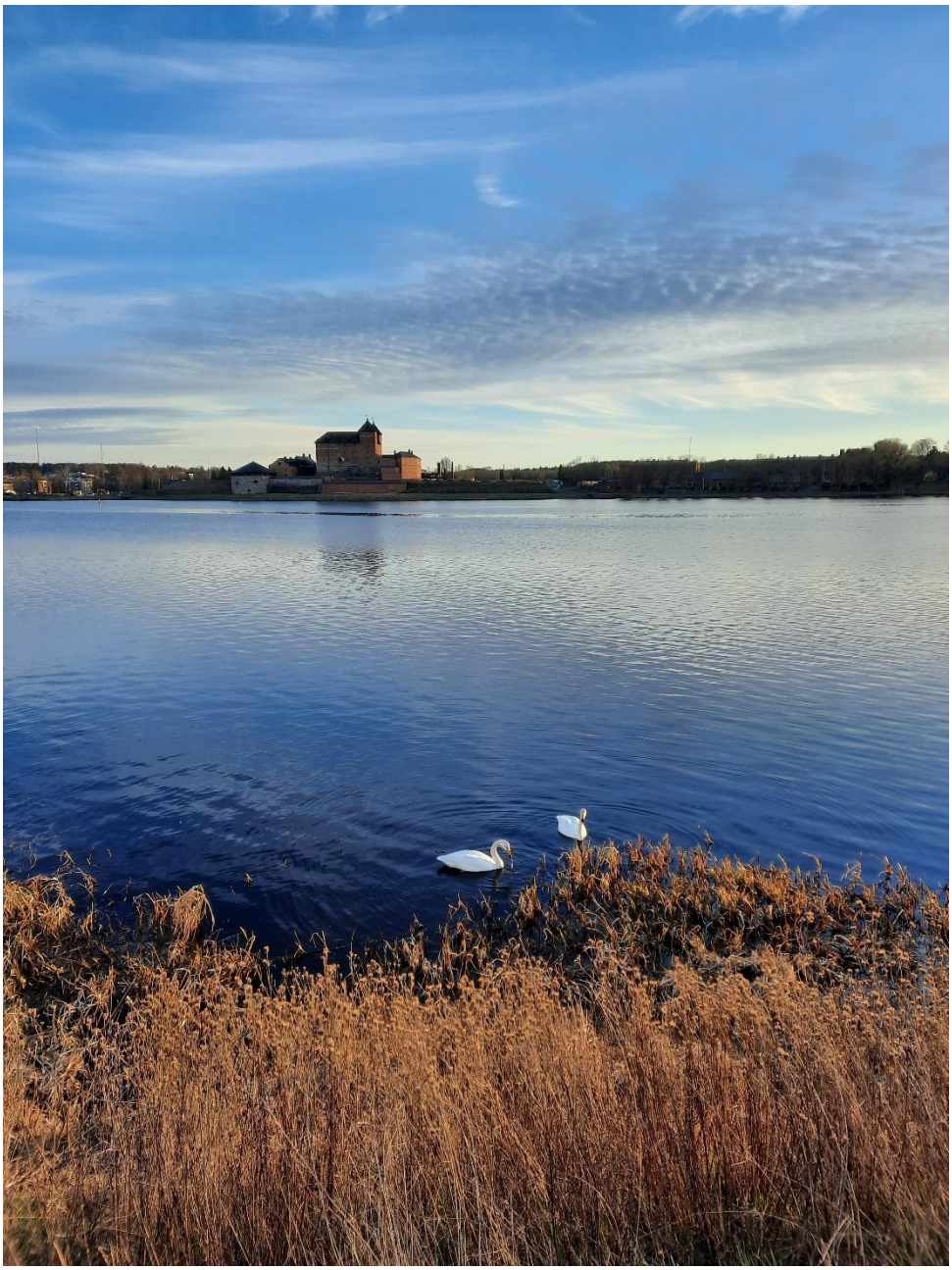
Kuva: Wikimedia Commons/ Violette79

Kristillisen elämäntavan sapluuna on annettu meille valmiina. Olemme saaneet perintönä valtavan aarreaitan, eikä mitään tarvitse keksiä tyhjästä. Tässä suhteessa olemme valtavan etuoikeutettuja. Pyhät perinteet ankkuroivat meitä tavalla, josta ihmisten enemmistö voi vain unelmoida. Maailma janoaa yhteisöllistä rytmiä, joka luo jaettuja merkityksiä eletylle ajalle ja todellisuudelle. Tämän näemme esimerkiksi marketeissa, missä kausituotteet rytmittävät vuotta. Markkinatkin ilmentävät ihmisen tarvetta johonkin valmiiseen, annettuun, yhteisölliseen ja merkitykselliseen.

Meidän valintatalomme on se perinteiden rikkaus, joka meille on annettu valmiina. Perinteet auttavat meitä ankkuroitumaan uskomme, mutta meidän tulee pystyä myös kriittisesti tarkastelemaan suhdettamme niihin. On meidän tehtävämme ja etuoikeutemme ylläpitää niitä ja välittää niitä eteenpäin. Sekulaari kulttuuri ei ole meille mitään velkaa. Meillä on kaikki mahdollisuudet vaalia arvojamme ja elämäntapaamme, jos todella pidämme niitä tärkeänä. Emme voi olettaa, että maailma tekee sen puolestamme.

Parhaimmillaan elämän synkronoiminen kirkon aikamääreisiin tekee elämästä valtavan sisältörikasta. Ajan pyhittäminen tarkoittaa, että arkisinkin askare ja kaikkein tavallisinkin päivä voivat olla liikettä kohti Jumalaa. Elävän perinnön vaaliminen ei tarkoita päälle liimattuja aktiviteetteja tai ulkokohtaisten toimintojen suorittamista. Se tarkoittaa syklistä, kausiluontoista, kokonaisvaltaista elämäntapaa ja juurtumista luomakunnan hiljaisen hengityksen rytmiin. Samalla, kun ilmaisemme uskoamme ulkoisella toiminnallamme, tuo toiminta vahvistaa identiteettiämme ja tekee meidät vastaanottavaiseksi Jumalan ilmoitukselle. Tämä myönteinen kehä on kristityn ihmisen liturgista liikettä.

Koko luomakunta on luotu ylistämään Luojaansa. Kirkon ja luomakunnan syklit johdattavat meidät rytmiin, joka on meille luonnollinen ja sisäänrakennettu. Meitä ei ole luotu tekemään samoja asioita samoilla tehoilla vuorokauden ympäri, kaikkina vuodenaikoina. Meidät on luotu kiittämään ja ylistämään Jumalaa, palvelemaan lähimmäistämme ja pyhittämään luomakuntaa.

Vuoden kierron rytmiin eläminen ehkäisee uskonnon lokeroitumista henkilökohtaiseksi vakaumukseksi ja kiinnittää se yhteiseen, jaettuun todellisuuteen.

Jumala asetti ihmisen paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä. Luomakunnan pappeus tarkoittaa, että meidät on kutsuttu pyhittämään ja kirkastamaan luotua todellisuutta. Luomakunta ei ole ihmisen pelastuksen näyttämö, resurssi tai ornamentti. Se on Jumalan elävä ikoni, missä Jumala ilmoittaa itsensä meille joka hetki. Rikos luonnollista ympäristöämme kohtaan on samalla synti, joka kohdistuu Jumalaan, lähimmäiseen ja meihin itseemme.

Askeesi on hengellistä, aineellista ja järjellistä. Ei riitä, että pyrimme omassa elinpiirissämme elämään vihreitä arvoja kunnioittaen. Meidän tulee kaikessa toiminnassamme arvioida myös valintojemme laajempaa vaikutusta luomakuntaan ja lähimmäiseemme.

Meidän tulisi olla valmiita myös tuntuviin uhrauksiin. Rehellisesti joudumme ehkä kysymään itseltämme, sopiiko teollisesti tuotetun lihan syönti kristitylle? tai onko arvojemme mukaista käyttää lentoliikennettä?

Ennen kaikkea meidän tulisi suhtautua aikamme ekologiseen kriisiin hengellisenä kriisinä, joka kutsuu meitä kollektiiviseen kääntymykseen ja katumukseen.

Kristillinen maailmankatsomus ei ole ihmiskeskeinen, vaan kosmologinen. Ihminen ei ole muusta luodusta todellisuudesta irrallinen niin, että voisi pelastua samalla, kun koko maailma palaa. Pelastus koskee joko kaikkea tai ei mitään!

Patriarkan opetuksia – Ortodoksisto

Ihminen on olemukseltaan rituaalinen olento. Kaikki, mitä teemme on rituaalista ja syklistä, alkaen siitä, että nukumme yöllä ja olemme aktiivisia päivällä. Kristillinen rituaalisuus on liturgiaa, kansan palvelusta. Se on ihmisen tapa ilmaista yhteistä kokemusta jaetusta todellisuudesta. Jos menetämme yhteiset riitit, jotka ilmentävät jaettua näkyä maailmasta, korvaamme ne jollakin muulla, joka tarjoaa meille saman yhteenkuuluvuuden kokemuksen. Ne voivat ehkä vastata rituaalisuuden ja yhteenkuuluvuuden tarpeeseemme, mutta tarjoavatko ne vastauksia olemassaolon suuriin kysymyksiin?

Ortodoksinen elämätapa

Ortodoksisen elämäntapa on liturgiaa, yhteistä jumalan palvelemista. Liturgia ymmärretään helposti ajassa ja paikassa tapahtuvana toimituksena, josta poistuessamme palaamme normaaliin arkeen. Todellisuudessa liturgian tulisi jatkua kaikessa mitä teemme. Kristillinen elämä onkin jatkuvaa liturgiaa liturgian jälkeen. Se on ajan, asioiden ja koko elämän jatkuvaa pyhittämistä. Se on kiitosta, ylistystä ja uhraamista.

Hengellinen elämä ei rajoitu pelkästään hengen asioihin vaan käsittää myös ruumiin, aineen, sekä koko sosiaalisen ja yhteiskunnallisen elämäpiirin. Kristityn tulee pyrkiä siihen, että kaikki elämässä on Jumalalle kannettua uhria. Jumalan muistaminen tapahtuu paitsi sunnuntaisin ja jumalanpalveluksissa, myös kotona, töissä ja vapaa-ajalla. Meistä tulee kristittyjä, kun palvelemme Jumalaa ja lähimmäistä kaikessa, mitä teemme.

Kuva: Essi Liesma

Syöttepä siis tai juotte tai teettepä mitä tahansa, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi. (1. Kor. 10:31)

Ortodoksinen elämäntapa – Tsasounan suunnalta

Kristillinen elämäntapa on elämää liturgiasta liturgiaan.
Jokainen sunnuntai venytetään kestämään koko alkavan viikon,
ja jokainen viikko on valmistautumista tulevaan sunnuntaihin.
Kaikki johdetaan liturgiasta ja palautetaan siihen.
Sunnuntai, Herran päivä, on sekä alku-, että päätepiste.

Aikaa pyhittämällä osallistumme kirkon liturgiseen ja eukaristiseen eetokseen,
joka on yhteyden, kommuunion, eetos.
Tällöin yksityinenkin on jaettua ja yhteistä
ja kaikesta tulee liikettä kohti Jumalaa ja lähimmäistä.

Vihkosen laati Maura Ihatsu

Kannen kuva: Vapaat kuvalähteet/ Aleksei Zoupov

Sivun 5 kuva: Ari Koponen

Kreditoimattomat kuvat: Maura ihatsu